

РОЗДІЛ 2 ПОЧАТКОВА ОСВІТА

УДК 373.3.091.12.011.3-051]:37.026

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2025.3.5>

Петро БОЙЧУК

кандидат педагогічних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України, ректор, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0003-486-980X

Олена ПУШ

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти, заступник директора з навчально-виробничої роботи Луцького педагогічного фахового коледжу, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0002-5838-521X

Надія АНТОНЮК

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0002-4283-6629

Бібліографічний опис статті: Бойчук, П., Пуш, О., Антонюк, Н. (2025). Дидактичний аспект професійно-практичної підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах сучасних освітніх реформ. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 3, 31–37, doi: 373.3.091.12.011.3-051]:37.026

ДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

У статті висвітлено дидактичний аспект професійно-практичної підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах сучасних освітніх реформ. Розглянуто актуальні питання реформування вищої педагогічної освіти, нормативно-правового врегулювання професійно-практичної підготовки майбутніх педагогів, збалансованості теоретичної та практично-прикладної її складових, професійної мобільності випускників, врахування перспектив їх працевлаштування.

Визначено, що поняття професійно-практичної підготовки вчителя трактується вченими з позицій інтегративної здатності фахівця виконувати свої трудові функції. Професійно-практичну підготовку вчителя початкової школи розглянуто з одного боку як цілісний процес, що характеризується динамічністю, плановістю, спеціальною організацією та безперервністю, з іншого – як систему організаційно-педагогічних заходів, що визначають траєкторію розвитку і результативність функціонування закладу освіти.

Закцентовано увагу на співвіднесенні ключових компетентностей здобувача початкової освіти та вчителя закладу загальної середньої освіти. Визначено, що ключові компетентності вчителя передбачають інтеграцію загальних та професійних складників, деталізуються у Професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти», транслюються через знання, уміння, навички, комунікацію, відповідальність і автономію. Виявлено закономірність – сформованість компетентностей у вчителя є визначальною для формування компетентностей здобувача початкової освіти.

Наголошено, що підвищенню ефективності реалізації фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи сприяє адаптація її змісту до умов роботи в НУШ, використання актуального навчально-методичного інструментарію, пріоритетність практичної складової та перспектив кар'єрного зростання.

Ключові слова: професійно-практична підготовка, освітній процес у закладі вищої педагогічної освіти, компетентності здобувача початкової освіти та вчителя закладу загальної середньої освіти, майбутній учитель початкової школи.

Petro BOYCHUK

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Honored Educator of Ukraine, Rector, Municipal Higher Education Institution "Lutsk Pedagogical College" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0003-486-980X

Olena PUSH

Candidate in Pedagogical Sciences, Assistant Professor at the Department of General Pedagogy, Psychology, and Primary Education Methodology, Deputy Director for Educational and Production Work at Lutsk Pedagogical Professional College, Municipal Higher Education Institution "Lutsk Pedagogical College" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0002-5838-521X

Nadiia ANTONIUK

Candidate in Pedagogical Sciences, Assistant Professor at the Department of General Pedagogy, Psychology, and Primary Education Methodology, Municipal Higher Education Institution "Lutsk Pedagogical College" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0002-4283-6629

To cite this article: Boychuk, P., Push, O., Antonyuk, N. (2025). *Dydaktychnyi aspekt profesiino-praktychnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly v umovakh suchasnykh osvitnikh reform* [The didactic aspect of professional and practical training of future primary school teachers in the context of modern educational reforms]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 3, 31–37, doi: 373.3.091.12.011.3-051]:37.026

THE DIDACTIC ASPECT OF PROFESSIONAL AND PRACTICAL TRAINING OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN THE CONTEXT OF MODERN EDUCATIONAL REFORMS

The article highlights the didactic aspect of professional and practical training for future primary school teachers in the context of modern educational reforms. It examines current issues in the reform of higher pedagogical education, the regulatory framework governing the professional and practical training of future educators, the balance between theoretical and applied components, the professional mobility of graduates, and the consideration of their employment prospects.

It is established that the concept of professional and practical teacher training is interpreted by scholars from the perspective of a specialist's integrative ability to perform their job functions. The professional and practical training of primary school teachers is considered, on the one hand, as a holistic process characterized by dynamism, systematic planning, specialized organization, and continuity, and on the other hand, as a system of organizational and pedagogical measures that determine the developmental trajectory and effectiveness of an educational institution.

Attention is focused on aligning the key competencies of primary education students with those of general secondary education teachers. It is determined that the key competencies of teachers involve the integration of general and professional components, detailed in the Professional Standard "Teacher of General Secondary Education Institutions", and are manifested through knowledge, skills, communication, responsibility, and autonomy. A correlation has been identified—the development of competencies in teachers is crucial for shaping the competencies of primary education students.

It is emphasized that enhancing the effectiveness of professional training for future primary school teachers is facilitated by adapting its content to the New Ukrainian School (NUS) environment, utilizing up-to-date teaching and methodological tools, prioritizing practical components, and considering career advancement prospects.

Key words: vocational and practical training, educational process in a higher pedagogical education institution, competencies of a primary education graduate and a teacher of a general secondary education institution, future primary school teacher.

Актуальність проблеми. Для сучасного суспільства є характерним прискорений розвиток новітніх технологій, різновекторна демографічна ситуація, зростання транскордонної міграції, докорінна зміна ринку праці. Саме тому сьогодні якісна освіта стає пріоритетом особистісного та

професійного зростання нового покоління, а педагог – з одного боку є носієм змін, а з іншого – сам підлягає цим змінам. Зважаючи на нові виклики, в Україні прийнято Концепцію розвитку педагогічної освіти (2018), призначення якої – подолання дисбалансу між суспільним запитом на

педагогічних працівників, глобальними технологічними змінами та існуючою системою педагогічної освіти, а також готовністю педагогічних працівників до реалізації освітніх реформ. Обов'язковою вимогою сьогодення є зміщення акцентів на практичний компонент фахової підготовки педагога, що зумовлено новими вимогами ринку праці і необхідністю підвищення престижу педагогічної професії. У Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки окреслено такі визначальні характеристики вищої освіти у нашій державі: розширення автономії закладів вищої освіти, доступність та якість надання освітніх послуг, інтернаціоналізація та мобільність академічної спільноти, міждисциплінарність (мультидисциплінарність) освітніх і дослідницьких програм, пріоритетність підготовки фахівців на основі моніторингу ринку праці та з урахуванням потреб роботодавців. У 2024 році Міністерством освіти й науки України затверджено Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», який слугує своєрідним індикатором для аналізу пріоритетів професійно-практичної підготовки майбутніх учителів початкової ланки, визначає траєкторії здобуття професійних кваліфікацій та передбачає формування 12-ти ключових компетентностей.

З огляду на реалії сьогодення актуальними питаннями реформування вищої педагогічної освіти є нормативно-правове врегулювання професійно-практичної підготовки майбутніх педагогів, збалансованість теоретичної та практично-прикладної її складових, професійна мобільність випускників, врахування перспектив працевлаштування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема професійно-практичної підготовки майбутніх учителів розглядалась у публікаціях вчених у таких аспектах: оновлення змісту, форм, методів професійної підготовки педагогів (І. Бех, І. Зязюн, Н. Ничкало, О. Савченко); практико-орієнтовані підходи у фаховій підготовці вчителя початкових класів (Н. Бібік, В. Бондар, Л. Лук'янова, М. Вовк, С. Соломаха, Ю. Грищенко); формування професійної готовності студентів педагогічних закладів вищої освіти до застосування освітніх інновацій (М. Островська, О. Павлик, Н. Білоконна, О. Лисевич, Н. Цуканова). У колі наукових інтересів І. Зязюна, М. Воровки, А. Проценко проблема формування професійної майстерності вчителя в умовах освітніх реформ. Проведені наукові дослідження із зазначеної проблеми є фундаментальними та розкривають суть, процесуальні засади профе-

сійно-практичної підготовки майбутніх учителів. Однак, з огляду на стратегічні завдання модернізації вищої педагогічної освіти, системність інновацій, що реалізуються у початковій ланці освіти, актуальним є розгляд дидактичного аспекту професійно-практичної підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Мета дослідження: аналіз дидактичного аспекту професійно-практичної підготовки майбутніх учителів початкової ланки в умовах сучасних освітніх реформ.

Виклад основного матеріалу дослідження. В результаті аналізу наукових праць було визначено, що поняття професійно-практичної підготовки вчителя трактується вченими з позицій інтегративної здатності фахівця виконувати свої трудові функції. Так, О. Буздуган визначає професійно-педагогічну підготовку вчителя як «складний, динамічний педагогічний процес, з притаманними йому загальними закономірностями оволодіння теоретичними і практичними знаннями, формування вмінь і навичок, розвиток професійних здібностей і накопичення педагогічного досвіду» (Буздуган, 2024, с. 138). П. Якименко розглядає підготовку майбутніх учителів як безперервний, цілісний, системний і керований освітній процес, який забезпечує готовність студентів до професійно-педагогічної діяльності та сформованість інтегрованого особистісного утворення, що містить у своїй структурі мотиваційно-ціннісний, когнітивно-операційний, рефлексивний, діяльнісний та особистісний компоненти (Якименко, 2021, с. 279). М. Вовк, С. Соломаха, Ю. Грищенко акцентують увагу на практичній підготовці педагогів, що включає в себе комплекс заходів, спрямованих на формування необхідних професійних компетентностей (Вовк, Соломаха, Грищенко, 2022, с. 42). Таким чином, професійно-практичну підготовку вчителя початкової школи будемо розглядати з одного боку як цілісний процес, що характеризується динамічністю, плановісністю, спеціальною організацією та безперервністю, з іншого – як систему організаційно-педагогічних заходів, що визначають траєкторію розвитку і результативність функціонування закладу освіти. З огляду на це, проаналізуємо дидактичний аспект досліджуваної проблеми через призму сучасних освітніх реформ.

1. Законодавча та нормативно-методична база. Основним викликом організації професійно-практичної підготовки у закладах вищої педагогічної освіти є суперечність, зумовлена наявністю змін

у педагогічній освіті, задекларованих законодавчо-нормативними документами (Закони України «Про вищу освіту» (2014), «Про освіту» (2017), «Про повну загальну середню освіту» (2020); Концепція розвитку педагогічної освіти в Україні (2018), Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024)) та необхідністю осучаснення відповідної нормативно-методичної бази (типові положення, методичні рекомендації тощо уніфікують і стандартизують освітній процес). Внутрішні процедури забезпечення якості професійно-практичної підготовки педагогів на різних освітніх рівнях врегульовуються відповідними документами локального характеру з урахуванням автономії закладу вищої освіти. Також акцентується увага на збалансованості теоретичної і практичної складових фахової підготовки здобувачів; здійснюється аналіз освітньо-професійних програм щодо відсоткового співвідношення кредитів, відведених на теорію і практику, з урахуванням акредитаційних вимог; в ОПП вносяться нові види практики та відповідні корективи у зміст традиційних.

2. Адаптація змісту професійно-практичної підготовки здобувачів вищої освіти до умов роботи в НУШ. Зміст професійно-практичної підготовки реалізується шляхом комплексного опанування здобувачами вищої освіти освітніх компонентів освітньо-професійної програми. Концепція НУШ, Державний стандарт початкової освіти і Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» декларують пріоритетність компетентного підходу в освітньому процесі. В результаті кореляції (яка є умовною) ключових компетентностей здобувача початкової освіти та вчителя закладу загальної середньої освіти можемо констатувати відносну подібність, а в окремих випадках ідентичність у їх формулюванні (Таблиця 1).

Ключові компетентності вчителя передбачають інтеграцію загальних та професійних складників, деталізуються у Стандарті, транслиуються через знання, уміння, навички, комунікацію, відповідальність і автономію. Але спостерігається закономірність – сформованість компетентностей у вчителя є визначальною для формування компетентностей здобувача початкової освіти.

Таблиця 1

Ключові компетентності здобувача початкової освіти та вчителя закладу загальної середньої освіти

Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» Компетентності вчителя	Концепція НУШ, Державний стандарт початкової освіти Компетентності здобувача початкової освіти
Мовно-комунікативна (здатність забезпечувати навчання державною мовою, враховувати особливості мовного середовища)	Вільне володіння державною мовою Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами
Інформаційно-цифрова (вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, критично оцінювати інформацію, ефективно використовувати наявні та створювати нові цифрові ресурси)	Інформаційно-комунікаційна
Емоційно-етична (усвідомлення особистих почуттів, емоцій, потреб та емоційних станів учасників освітнього процесу) Психологічна (врахування вікових й індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан) Організаційна компетентність (організація різних видів і форм навчальної й пізнавальної діяльності)	Культурна компетентність
Здатність до навчання впродовж життя	Уміння навчатися впродовж життя
Педагогічного партнерства (колеги, батьки, учні) Інклюзивна (формування інклюзивного освітнього середовища)	Соціальна та громадянська компетентності
Здоров'язбережувальна (організація безпечного освітнього середовища)	Екологічна компетентність
Предметно-методична (здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати інтегроване навчання, добирати й використовувати сучасні й ефективні методики та технології навчання)	Інноваційна Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій
Прогностична (здатність прогнозувати результати освітнього процесу, планувати)	Підприємливість та фінансова грамотність
Оцінювально-аналітична компетентність (оцінювання та аналіз результатів навчання учнів)	Математична компетентність

3. Використання актуального навчально-методичного інструментарію. Ефективність професійно-практичної підготовки здобувачів вищої освіти зумовлена вибором актуального навчально-методичного інструментарію, що спонукає майбутніх педагогів до критичного мислення, дозволяє продемонструвати творчі здібності, цифрову грамотність, здатність вирішувати проблемні ситуації, комунікувати і працювати в команді. Наведемо приклади дидактичних методів і форм:

Інтерактивні лекції: лекції-дискусії, лекції із задалегідь спланованими помилками, лекції-візуалізації (підбір відео фрагментів, розробка на кожен тему мультимедійних презентацій з ілюстративними матеріалами – схемами, таблицями, анімаційними зображеннями тощо).

Практичні, семінарські заняття: 1) інтерактивні методи навчання, диспути, дискусії; 2) кейс-метод; 3) метод проєктів – створення інтелект-карт, лепбуків; 4) моделювання – складання орієнтовного розкладу уроків на основі прикладів робочих навчальних планів початкової школи; створення структурно-компонентної моделі учнівського портфоліо; схематичне планування навчальних осередків у класах НУШ (розташування, змістове наповнення, функціональність); складання плану-сітки тематичних тижнів; 5) імітаційні методи – проведення дидактичної експертизи підручників, посібників, зошитів з друкованою основою для початкової ланки освіти; системного аналізу законодавчих і нормативних документів; апробація фрагментів уроків зі студентами-одногрупниками тощо.

За підсумками різних видів практик, за результатами науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти ефективною є розробка, презентація і захист студентських портфоліо, що можуть бути використані під час складання резюме при працевлаштуванні, створенні у майбутньому вчительського портфоліо. Сформовані у студентів уміння аналізувати і творчо опрацьовувати результати професійно-практичної діяльності, систематизувати, узагальнювати і представляти власні досягнення сприятимуть у перспективі успішній самопрезентації на співбесіді із роботодавцем, а також під час проходження атестації та сертифікації.

4. Пріоритетність практичної складової та перспектив кар'єрного зростання. З огляду на важливість практичної складової у фаховій підготовці

вчителя початкової ланки окреслимо змістові характеристики її проведення на сучасному етапі:

– комплексне ознайомлення із системою роботи базового закладу загальної середньої освіти (паспорт ЗЗСО), що передбачає вивчення та аналіз інклюзивного середовища; матеріально-технічної, інформаційної бази; створених безпечних умов; медіапростору (сайту, сторінок у соціальних мережах), кадрового складу (у тому числі з позицій кар'єрного зростання випускників ЗВО);

– включення у зміст різних видів практик можливості набуття педагогічного досвіду у 1-2 класах (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти) – в період адаптації молодших школярів до навчального середовища; у 3-4 класах (основний цикл початкової освіти) – у процесі системного формування в учнів загальнонавчальних умінь і навичок, їх підготовки до навчання в основній школі;

– підвищення рівня цифрової грамотності здобувачів вищої освіти, формування здатності вести електронні журнали, щоденники, інші види шкільної документації (використання платформ «Єдина Школа», «Нові знання» тощо);

– орієнтація на можливі перспективи працевлаштування у закладах різних типів і форм власності, громадських організаціях, центрах розвитку; адже приватний сектор освітніх послуг набуває все більшої популярності в населення, а приватні заклади відкривають та оснащують нові приміщення, збільшують контингент здобувачів, урізноманітнюють свою діяльність.

Дефіцит педагогічних кадрів, їх відтік до інших видів економічної діяльності чи за кордон; падіння престижності педагогічної праці – усі ці негативні тенденції спонукають педагогічні заклади вищої освіти до пошуку шляхів ширшого залучення молоді до здобуття педагогічної освіти, підвищення її затребуваності (після випуску) серед роботодавців. Одним із способів вирішення цих проблем є уникнення вузькопрофільності підготовки сучасних педагогів, надання можливостей майбутнім фахівцям для паралельного навчання за двома спеціальностями, отримання подвійних дипломів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, на сучасному етапі професійно-практична підготовка майбутніх учителів початкової ланки обумовлена реформами, що відбуваються у вищій та початковій освіті.

Підвищенню ефективності реалізації фахової підготовки сприяє адаптація її змісту до умов роботи в НУШ, використання актуального навчально-методичного інструментарію, пріоритетність практичної складової та перспектив кар'єрного зростання. Проведений аналіз не вичерпує всіх питань окресленої

проблеми. Подальше дослідження зосередимо на розгляді питань професійно-практичної підготовки майбутніх учителів до наскрізного виховання в освітньому процесі НУШ, до організації навчання у початковій школі за альтернативними та авторськими освітніми програмами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку. Київ : Академвидав, 2012. 256 с.
2. Бондар В. І. Дидактика. Київ : Либідь, 2005. 264 с.
3. Буздуган О. А. Дефінітивний аналіз професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у педагогічному дискурсі. *Інноваційна педагогіка*, 2023. Т. 2. Вип. 65. С. 135–138.
4. Вовк М. П., Соломаха С. О., Грищенко Ю. В. Сучасні виклики в практичній підготовці майбутніх педагогів у закладах вищої педагогічної освіти. *Освітня аналітика України*, 2022. Вип. 17. Т. 1. С. 40–53.
5. Воронка М. І., Проценко А. А. Педагогічна практика як засіб формування професійної майстерності вчителя в умовах реформування освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2020. Т. 2. С. 57–61.
6. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> (Дата звернення: 07.06.2025).
7. Зязюн І. А., Крамущенко Л. В., Кривоніс І. В. та ін. Педагогічна майстерність. Київ: Вища школа, 2004. 422 с.
8. Концепція розвитку педагогічної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/npra/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (Дата звернення: 07.06.2025).
9. Лук'янова Л. Б., Вовк М. П., Соломаха С. О., Грищенко Ю. В. Практична підготовка майбутніх педагогів у закладах вищої педагогічної освіти: українські реалії і перспективи. Київ – Чернівці : Букрек, 2023. 80 с.
10. Нова українська школа: порадник для вчителя/ під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
11. Островська М. Я. Концептуальні підходи до застосування інноваційних освітніх технологій у початковій школі. *Неперервна освіта: актуальні дискурси* : колективна монографія. Катівіце, Польща, 2022. С. 81–91.
12. Павлик О., Білоконна Н., Лисевич О. Професійна підготовка фахівця початкової освіти у нових реаліях. *Український педагогічний журнал*. Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України, 2020. № 4. С. 83–91.
13. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» URL: <https://mon.gov.ua/npra/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (Дата звернення: 07.06.2025).
14. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text> (Дата звернення: 07.06.2025).
15. Цуканова Н. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до інноваційної діяльності. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*, 2024. Вип. 212. С. 183–188.
16. Якименко П. В. Підготовка майбутніх учителів іноземної мови до профільного навчання старшокласників: дефінітивний аналіз. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 80. Т. 2. С. 278–282.

REFERENCES:

1. Bekh, I. D. *Personality in the Space of Spiritual Development*. Kyiv : Akademydav, 2012. 256 s.
2. Bondar, V. I. *Didactics*. Kyiv : Lybid, 2005. 264 s.
3. Buzduhan, O. A. Definitive Analysis of Professional-Pedagogical Training of Future Foreign Language Teachers in Pedagogical Discourse. *Innovative Pedagogy*, 2023, Vol. 2, No. 65, S. 135–138.
4. Vovk, M. P., Solomakha, S. O., Hryshchenko, Yu. V. Modern Challenges in Practical Training of Future Teachers in Higher Pedagogical Education Institutions. *Educational Analytics of Ukraine*, 2022, No. 17. Vol. 1, S. 40–53.
5. Vorovka, M. I., Protsenko, A. A. Pedagogical Practice as a Means of Forming Teacher Professional Skills in the Context of Education Reform. *Pedagogy of Creative Personality Formation in Higher and General Education Schools*. Zaporizhzhia, 2020, Vol. 2. S. 57–61.
6. State Standard of Primary Education. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> (Data zvernennia: 07.06.2025 r.)

7. Ziaziun, I. A., Kramushchenko, L. V., Kryvonis, I. V., et al. *Pedagogical Mastery*. Kyiv: Vyshcha Shkola, 2004. 422 s.
8. Concept of Pedagogical Education Development. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (Data zvernennia: 07.06.2025 r.)
9. Lukianova, L. B., Vovk, M. P., Solomakha, S. O., Hryshchenko, Yu. V. *Practical Training of Future Teachers in Higher Pedagogical Education Institutions: Ukrainian Realities and Prospects*. Kyiv – Chernivtsi : Bukrek, 2023. 80 s.
10. *New Ukrainian School: A Teacher's Guide* / Ed. by Bibik, N. M. Kyiv : Pleiady Publishing House, 2017. 206 s.
11. Ostrovska, M. Ya. Conceptual Approaches to the Application of Innovative Educational Technologies in Primary School. *Lifelong Education: Current Discourses: Collective Monograph*. Katowice, Poland, 2022. S. 81–91.
12. Pavlyk, O., Bilokonna, N., Lysevich, O. Professional Training of Primary Education Specialists in New Realities. *Ukrainian Pedagogical Journal: Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 2020, No. 4. S. 83–91.
13. Professional Standard «Teacher of General Secondary Education Institution». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (Data zvernennia: 07.06.2025 r.)
14. Strategy for Higher Education Development in Ukraine for 2022–2032. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text> (Data zvernennia: 07.06.2025 r.)
15. Tsukanova, N. M. Training Future Primary School Teachers for Innovative Activities. *Scientific Notes. Series : Pedagogical Sciences*, 2024, No. 212. S. 183–188.
16. Yakymenko, P. V. Training Future Foreign Language Teachers for Specialized Education of High School Students: Definitive Analysis. *Scientific Journal of the National Pedagogical University Named After M. P. Drahomanov. Series 5. Pedagogical Sciences: Realities and Prospects*. Kyiv : Helvetica Publishing House, 2021, No. 80, Vol. 2. S. 278–282.